

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології, педагогіки і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Васько Р. В.
(ПІБ)

«14» вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна психологія

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки	доктор філософії
галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
освітньо-наукова програма	Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова
статус дисципліни	дисципліна професійної підготовки

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2020 – 2021

Семестр I

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю залік

КИЇВ – 2020

Розробник:

Кириленко Валентина Граціянівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки і туризму КНЛУ.

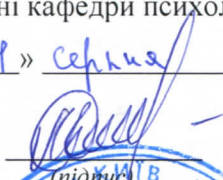
Рецензенти:

Матвієнко Ольга Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки і туризму КНЛУ.

Базиленко Настасія Костянтинівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи і педагогіки Університет «Україна», завідувач кафедри.

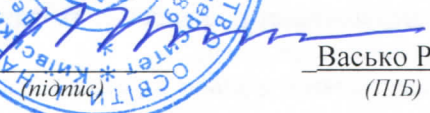
Схвалено на засіданні кафедри психології, педагогіки і туризму КНЛУ, протокол № 2 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

(підпис)Матвієнко О. В.
(ПІБ)

Схвалено на засіданні вченої ради університету, протокол № 3 від «14» вересня 2020 р.

Голова вченої ради

(підпис)Васько Р. В.
(ПІБ)

1. Мета вивчення дисципліни:

сприяти *формуванню у аспірантів системи наукових знань* про сутність та проблеми сучасної педагогічної психології, що дозволить поглибити та систематизувати їх знання, а також підвищити професійну компетентність і педагогічну культуру; сприяти у формуванні здатності до реалізації отриманих знань та умінь майбутніми спеціалістами в галузі педагогічної психології, які забезпечують фундаментальну наукову підготовку майбутнього науковця; сприяти *усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм* професійної етики, академічної доброчесності та розширенню загального культурного світогляду, *формуванню здатності* планувати та вирішувати завдання власного професійного й особистісного розвитку, стратегій дослідницького самовдосконалення, *вихованню* професійних і особистісних якостей аспіранта, необхідних для здійснення науково-дослідної та викладацької діяльності.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

___3___ кредити ЄКТС; ___90___ год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	20 год.	6 год.
семінарські заняття	10 год.	4 год.
практичні заняття	–	–
консультації	–	–
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

знати :

- специфічні особливості теоретичних основ педагогічної психології (виховання і навчання, особистості педагога та учня, структуру та типи навчальної і педагогічної діяльності) в порівнянні з іншими психологічними науками,
- основні концепції педагогічного процесу, виховання та навчання, психологічні аспекти та завдання педагогічної психології,
- структуру та типи педагогічної діяльності, стилі педагогічного керівництва,
- зміст та форми організації освітнього процесу, характеристику психологічних новоутворень учнів на різних рівнях освіти,
- особливості розвитку учнів відповідно до віку та стану здоров'я і соціальних умов життя,
- основи психогігієни навчальної діяльності.

уміти:

- досліджувати та аналізувати розвиток педагогічної науки, психологічні факти, механізми та закономірності навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу, дії її індивідуальних чи колективних суб'єктів,
- аналізувати та критично оцінювати специфіку наукових підходів, виділяючи їх позитивні та негативні сторони,
- аналізувати та критично осмислювати педагогічну дійсність, співставляти наукові знання з дотичних до педагогічної психології наук,
- співставляти існуючі психолого-педагогічні теорії і ситуацію розвитку сучасної освіти в контексті її історичних передумов,
- використовувати методи та прийоми розробки психолого-педагогічних основ удосконалення освітнього процесу на всіх рівнях, з урахуванням антропометричних, анатомічних та фізіологічних параметрів життєдіяльності особистості в філо- і онтогенезі,

- аналізувати результати організації освітнього процесу, визначати та виділяти індивідуальні психологічні особливості розвитку отримувачів освітніх послуг на різних освітніх рівнях,

- аналізувати власну готовність до здійснення педагогічної діяльності та взаємодії суб'єктів педагогічної та учбової діяльності на різних рівнях та ступенях освітнього процесу.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в області філософії, загальної психології, вікової психології, педагогіки і психології вищої школи. Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Педагогічна психологія» і мають високу ступінь кореляції з ними.

4. Анотація навчальної дисципліни

Курс «Педагогічна психологія» є одним із основних в блоці загальнопрофільних дисциплін та фундаментальним для вивчення інших дисциплін загально професійного та дисциплін професійного циклу та призначений для створення у аспірантів цілісного уявлення про діяльність учасників освітнього процесу та ролі психолога у формуванні позитивного клімату в освітньому середовищі.

У межах цього курсу аспіранти опановують вміннями організовувати освітній процес як в окремій навчальній групі, так і в потоках, здійснювати не тільки освітню, а й виховну діяльність незалежно від віку групи, але враховуючи вікові та індивідуальні особливості кожного здобувача освіти, планувати і вирішувати завдання професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення.

Курс включає один організаційний модуль і три змістовних модулі. Основний зміст структуровано за темами, які входять в навчальну програму. В першому модулі розкрито психологію навчання (структурі та формуванню навчальної діяльності). В ході засвоєння цього розділу, студенти навчаються оцінювати психологічні та дидактичні особливості різних технологій навчання та визначення їх сильних та слабких сторін. Питання психології виховання піднімаються у другому модулі, основним змістом якого є предмет та задачі виховання, зарубіжні та вітчизняні концепції виховання, психологічні цілі, механізми та засоби виховання та становлення особистості, вплив різних виховних впливів на психічний розвиток підростаючого покоління, психологічні особливості морального, статевого та сімейного виховання, методи вивчення та формування моральної та психо-сексуальної сфери здобувача освіти.

В третьому модулі розглядаються питання психології педагогічної діяльності: характеристика педагогічної діяльності, охарактеризовуються педагогічні здібності та стилі діяльності, педагогічне спілкування та педагогічні конфлікти.

Таким чином, *основна мета курсу* полягає в створенні умов для засвоєння студентами підходів до сучасних концепцій учіння та формування особистості, ознайомленні аспірантів з психологічними особливостями освітньої діяльності, з психологічними особливостями учнів та педагогів, з особливостями виховання учнів в різних соціальних виховних інститутах, до практики конструювання навчально-виховних ситуацій.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Педагогічна психологія»

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

ЗК 1. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

Загальні компетенності ЗК 1. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації	+												
ЗК 2. Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.		+											
ЗК 4. Здатність ініціювати, організувати та проводити комплексні теоретичні та експериментальні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.			+										
ЗК 6. Здатність до наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів українською та іноземними мовами.				+									
ЗК 8. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у процесі спілкування, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації даних та представленні результатів дослідження.					+								
Фахові компетенності (ФК) ФК 1. Здатність до оволодіння значним обсягом новітніх знань в галузі освіти.						+							
ФК 2. Здатність демонструвати персональну відповідальність і автономність у разі необхідності вирішувати непередбачувані та складні завдання у сфері освітньої діяльності.							+						
ФК 4. Здатність визначати методологічні засади комплексного педагогічного								+					

спостереження і методологію вибіркового обстежень, програму одноразових педагогічних спостережень, опитувань, моніторингу та ін.													
ФК 5. Здатність самостійно збирати, опрацювати, узагальнювати та всебічно аналізувати результати педагогічних досліджень, інформацію про процеси, що відбуваються в освіті України та в світі.									+				
ФК 6. Здатність самостійно розробляти та запроваджувати методологію педагогічного дослідження, яка базується на результатах наукових досліджень, міжнародних стандартах та рекомендаціях.										+			
ФК 9. Здатність до удосконалення педагогічної майстерності, педагогічної техніки, професійних вмінь майбутніх учених, викладачів вищої школи; оцінювання наукових проєктів в галузі освіти.											+		
ФК 11. Здатність створювати власні науково-педагогічні матеріали за профілем кафедри (навчальну програму, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс, розділи навчально-методичного посібника, навчальний посібник, підручник, практикум).												+	

6. Результати навчання аспірантів з дисципліни (освітнього компонента) «Педагогічна психологія»

Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою:

ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження з дотриманням академічної доброчесності та використанням понять відповідно до даного курсу.

навчання, особистості педагога та учня, структуру та типи навчальної і педагогічної діяльності) в порівнянні з іншими психологічними науками												
2. Критично аналізувати та оцінювати знання основних концепцій педагогічного процесу, виховання та навчання, психологічних аспектів та завдань педагогічної психології	+			+	+	+	+	+	+	+		+
3. Аналізувати та критично оцінювати специфіку наукових психолого-педагогічних підходів, виділяючи їх позитивні та негативні сторони	+			+		+	+	+				+
4. Аналізувати і описувати структуру та типи педагогічної діяльності, стилі педагогічного керівництва, основи психогігієни навчальної діяльності			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5. Використовувати методи та прийоми розробки психолого-педагогічних основ удосконалення освітнього процесу на всіх рівнях			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6. Визначати та виділяти індивідуальні психологічні особливості розвитку здобувачів на різних освітніх рівнях, для успішного здійснення науково-дослідної та професійної діяльності		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
7. Організувати комунікативний процес, управляти динамікою групових процесів в колективах, долати бар'єри в спілкуванні та вибудовувати конструктивні взаємини в колективі з урахуванням етичних принципів і норм, психологічних особливостей людей, їх приналежності до професійної, гендерної, національної та інших соціальних груп		+	+	+		+		+	+	+	+	+
8. Планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності							+			+		
9. Демонструвати високу ступінь самостійності, авторитетність, інноваційність у професійній та науковій діяльності. здатність до виявлення специфіки психічного функціонування людини в освітньому просторі з урахуванням вікових та кризових етапів розвитку, гендерних та етнічних особливостей			+	+	+	+			+	+	+	
10. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому з урахуванням етичних принципів і норм, психологічних особливостей людей, їх приналежності до професійної, національної та інших соціальних груп		+	+	+				+				
11. Налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами у педагогічній діяльності, побудовані на						+	+		+	+	+	+

правилах і принципах академічної доброчесності науковця та освітянина, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах												
12. Застосовувати у фаховій діяльності норми і принципи саморозвитку і самовдосконалення, дотримуватись принципу відповідальності за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень		+	+	+		+		+	+	+	+	+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Педагогічна психологія»

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Педагогічна психологія»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.	Індивідуальне і групове опитування
ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження		Експрес-контроль
ПРН 6. Планувати, ініціювати, організувати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, організувати роботу дослідницьких колективів	<i>Методи інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання</i>	Оцінювання роботи аспірантів в групах
ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та педагогічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності	<i>Методи навчання:</i> • групова дискусія, • дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджувані процеси, • ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної	Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів
ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо)		

ПРН 11. Організувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності	взаємодії з використанням різних методів (аналіз літературних джерел, спостережень, інтерв'ю), презентація результатів виконаних досліджень.	Тематичне тестування
ПРН 12. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності		
ПРН 17. Дотримуватися правил ефективної роботи в команді, аналізувати і описувати ситуацію професійної взаємодії на основі знань етичних, психологічних і соціокультурних детермінант поведінки та діяльності людини; обирати і застосовувати оптимальні технології ефективної комунікації	<i>Індивідуальні завдання:</i> • творчі есе з проблем професійних комунікацій,	Модульна контрольна робота
ПРН 18. Використовувати сучасні освітні технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення високого рівня особистісного та професійного розвитку студента, планувати та ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності, удосконалювати педагогічну майстерність	• психодіагностичні завдання (психологічні тести),	
ПРН 20. Обирати оптимальні інформаційні технології дистанційного навчання у власній педагогічній діяльності, в організації та проведенні наукових заходів	• психологічні задачі та вправи.	
ПРН 21. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації		Залік
ПРН 22. Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей задля руху до спільної мети; цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність (толерантність); усвідомлювати рівні можливості і гендерні проблеми		

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «Педагогічна психологія» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою психології педагогіки та фізичного виховання на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. **Поточний контроль** проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання

теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється за накопичувальною системою.

**Система оцінювання результатів навчання аспірантів
з дисципліни «Педагогічна психологія»**

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта										Самостійна навчальна робота аспіранта		Модульна контрольна робота	
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Творче есе	Ситуаційний аналіз (кейс-метод)		
Максимальна кількість балів	5		5		5		5		5		5	15	10	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» передую написання аспірантами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Педагогічна психологія»**

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними критеріями. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра психології, педагогіки і фізичного виховання і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);

- оцінку за шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (абревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			лек- ції	семінар- ські / практич- ні заняття	само- стійна робота		лек- ції	семінар- ські / практич- ні заняття	само- стійна робота
<i>Модуль 1</i>									
Змістовий модуль 1. «Психологія педагогічної діяльності»									
1.1.	Психологія розвитку як основа педагогічної психології	9	2	1	6	11	1	1	10
1.2.	Закони розвитку та навчання особистості	9	2	1	6	12	1		10
1.3.	Соціально-психологічна організація системи освіти	9	2	1	6	11	1	1	10
1.4.	Професіограма сучасного педагога	9	2	1	6	11,5	0,5		10
1.5.	Співпраця в структурі педагогічної діяльності	9	2	1	6	11,5	0,5		10
Змістовий модуль 2. «Психологія отримувача освітніх послуг»									
2.1.	Психологія учіння	9	2	1	6	10	1	1	10
2.2.	Психологія навчання і самоосвіти	9	2	1	6	5			5
2.3.	Психологія мотивації навчальної діяльності	9	2	1	6	7			5
Змістовий модуль 3. «Психологія формування та розвитку зрілої особистості»									
3.1.	Психологія виховання	9	2	1	6	6,5	0,5	1	5
3.2.	Особливості самовиховання	9	2	1	6	5,5	0,5		5
	Разом годин за модулем 1	90	20	10	40	90	6	4	80
	Усього годин	90	20	10	40	90	6	4	80

10. Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

1. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Педагогічна психологія: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 248 с.
2. Власова О. І. Педагогічна психологія: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2005. 400 с.
3. Вікова психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ, 2012. 375 с.
4. Габай Т. В. Педагогическая психология: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. 4-е изд., стер. Москва: Издательский центр «Академия», 2008. 240 с.

5. Головей Л. А., Рыбалко Е.Ф. Практикум по возрастной психологии. Санкт-Петербург: Речь, 2006. 695 с.
6. Культурологічні та психолого-педагогічні проблеми гуманізації освіти: наук.-метод. зб. Вип. 2 / АПН України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка, Рівнен. міськви конком. від. освіти, Рівнен. наук.-практ. лаб. навчання; за ред. Г.О. Балла. Київ; Рівне: Ліста-М, 2003. 155 с.
7. Максименко С. Д. Психологія в соціальній та педагогічній практиці: методологія, методи, програми, процедури: навч. посіб. для вищ. шк. Київ: Наук. думка, 1998. 223 с.
8. Макарова Л. І. Тести, завдання та вправи з вікової та педагогічної психології. Івано-Франківськ, 2012. 40 с.
9. Павелків Р. В. Вікова психологія: підруч. для студ. вищ. навч.закл. Київ: Кондор, 2011. 468 с.
10. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. 2-ге вид., стер. Київ: Академвидав, 2011. 359 с.
11. Савчин М. В. Педагогічна психологія. Київ, 2007. 422 с.
12. Тимофієва М. П., Двіжона О. В. Психологія здоров'я: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Чернівці: Книги – XXI, 2009. 294 с.

Додаткова література:

1. Айсмонтас Б. Б. Педагогическая психология: Схемы и тесты. Москва: Издв-во ВЛАДОС, 2002. 208 с.
2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання. Київ: ІЗМН. 1998. 240 с.
3. Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2009. 248 с.
4. Выготский Л. С. Психологическая природа учительского труда / Под ред. В. В. Давыдова. Москва: Педагогика, 1991. 480 с.
5. Загвязинский В. И., Атаханов Р. Методология и методы психолого-педагогического исследования. Москва: Изд. центр «Академия», 2006. 207 с.
6. Загвязинский В. И., Поташник М. М. Как учителю подготовить и провести эксперимент. Москва: Педагог. общество России, 2005. 144 с.
7. Зимняя И. А. Педагогическая психология. Ростов н/Д.: Изд-во «Феникс», 1997. 480 с.
8. Ительсон Л. Учебная деятельность, ее источники, структура и условия / Хрестоматия по детской психологии / Сост. и ред. Г. В. Бурменская. Москва, 1996. С. 131–133.
9. Казанская В. Г. Педагогическая психология. Санкт-Петербург: Питер, 2003. 366 с.
10. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. Київ: Рад. Шк., 1989. 608 с.
11. Реан А. А., Коломенский Я. Л. Социальная и педагогическая психология. Санкт-Петербург, 1999. 503 с.
12. Соловей М. І., Спіцин Є. С., Потапенко К. К., Шалік З. М. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів. Київ: Ленвіт, 2004. 143 с.
13. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднічук З. В. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. Київ: Просвіта, 2001. 416 с.
14. Степанов О. М. Педагогічна психологія. Київ: Академвидав, 2011. 416 с.
15. Стоунс Э. Психопедагогика: Психологическая теория и практика обучения (пер. с англ.) / Под ред. Н.Ф. Талызиной. Москва: Педагогика, 1984. 472 с.
16. Талызина Н. Ф. Управление процессом усвоения знаний. Москва: Изд-во МГУ, 1975. 343 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Київського національного лінгвістичного університету.

Рекомендовані Інтернет ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
2. <http://hklib.npu.edu.ua/> – Наукова бібліотека національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.
3. <http://www.koob.ru/> – електронна бібліотека «Куб».
4. <http://pro.fpsy.ru/post-name/286/> – федерація психологів-консультантів онлайн.
5. <http://upsihologa.com.ua/> – портал професійних психологів України «У психолога».

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потреби)